

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli d. 1 April 1870, kl. 3 e. m.

Betänkande, angående tullbevillningen.

Sedan Bevillnings-Utskottet till pröfning förehaft såväl de från Kamrarne hänvisade motioner, hvilka afse förändring i nu gällande tulltaxa, som äfven samtliga öfriga taxans stadganden, får Utskottet, jemlikt § 40 Riksdags-ordningen, härmed aflemna betänkande angående tullbevillningen.

Utskottet anhåller att härvid få främst anmäla, att ehuru nu gällande tulltaxa kan befinnas i ganska många delar sakna önskvärd följdriktighet, har dock Utskottet, som dels ansett nödig stadga i denna del af lagstiftningen vara för handels och näringsarnes ostörda utveckling ett väsendtligt vilkor, dels äfven bort under nuvarande förhållanden fästa stort afseende vid angelägenheten att bibehålla statsverkets inkomster orubade, funnit sig böra föreslå endast sådana mindre förändringar, om hvilka särskilda framställningar blifvit hos Utskottet gjorda och hvilka, utan att utöfva något nämnvärdt inflytande på statsinkomsten, funnits kunna lända till gagn för en eller annan näringsverksamhet eller till undanrödjande af oegentligheter vid tulltaxans tillämpning.

Införselstarifen:

Inom Andra Kammaren har Herr *J. W. Lundqvist* (motion N:o 17) föreslagit, att artikeln sill, saltad eller inlagd, måtte, med upphäfvande af å densamma nu stadgade tullsats af 12 öre för kubikfot, få tullfritt införas, och till stöd för sin hemställan anfört, att denna artikel förbrukas egentligen endast af de mindre bemedlade samhällsklasserna, hvilka sålunda erlægga största delen af det icke obetydliga belopp, som denna tullsats inbringa statsverket.

Utskottet medgifver utan tvekan, att upphäfvandet af tullen å sill endast skulle vara en följdriktig tillämpning af den i tulltaxan numera i öfrigt temligen fullständigt

genomförda grundsats, att lifsförnödenheter af mera oundgängligt slag böra vara från införselsafgift befriade, och under för statsverket mera gynsamma förhållanden skulle Utskottet visserligen hafva tillstyrkt upoffring af en statsinkomst, som erhålles endast genom undantag från en på rättvisa och billighet grundad regel. Men då Utskottet i sina Utlåtanden angående tullbevillningen för det närvarande bort i främsta rummet taga hänsyn till angelägenheten att bibehålla statsverkets inkomster orubbade, har det icke syntts med nödig omtänksamhet förenligt att nu från tullafgift befria en införselsartikel, hvilken, såsom föremål för en mycket vidsträckt förbrukning, lemnar en icke obetydlig inkomst med en i förhållande till varuvärdet ganska ringa beskattning. Ifrågavarande artikel drager nemligen en nominel tull af 12 öre för kubikfot, men då införseln deraf till största delen sker från Norge och sålunda, enligt författningarne angående handelsgemenskapen med detta land, får ske dels mot half tull och dels afgiftsfritt, blifver den verkliga tullsatsen naturligen mycket förminskad, hvilket äfven framgår deraf att en införsel åren 1867—1868 af i medeltal 873,353 kubikfot gifvit i tullinkomst blott 49,618 R:dr, motsvarande en tullafgift af icke fullt 5,7 öre per kubikfot. En så jemförelsevis ringa tullsats, ehuru visserligen alltid bidragande att i någon mån stegra varupriset, läser dock icke kunna anses nog tryckande för att under alla förhållanden och utan afseende på statverkets behof böra upphävas, så mycket mindre som de af motionären antydda tullafgifterna å hummer, ostron och vindrufvor alldeles icke kunna bereda Staten någon ersättning, emedan dessa artiklar ingalunda utgöra föremål för någon nämnvärd införsel. Då dertill slutligen kommer, att införselstullen å sill väl kommer att tagas under ompröfning vid den pågående revisionen af författningarne angående Sveriges och Norges ömsesidiga handelsförhållanden, finner sig Utskottet böra hemställa:

1:o

att Herr J. W. Lundqvists motion (N:o 17) icke för det närvarande må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Kaffe.

Inom Första Kammaren har Herr *Axel Odelberg* (motion N:o 3) ibland annat föreslagit förhöjning i nu gällande tull å kaffe från 12 till 25 öre för skalpund, i det dubbla syfte att stäfja förbrukningen af denna vara och på samma gång bereda statsverket ökad inkomst deraf.

Utskottet behöfver icke erinra derom, att kaffe redan länge varit föremål för en införsel, i hvars beskattning Staten sökt och funnit en icke obetydlig inkomstkälla, och det bör visserligen medgifvas att, för såvidt man vill genom nya eller stegrade tullafgifter söka bereda ökade inkomster, äfven artikeln kaffe kan dervid tagas i anspråk i den mån afseendet å den inhemska förbrukningen ej mindre än förhållandena i öfrigt medgifva. I dessa hänseenden bör likväl upmärksammas, att tullen å kaffe, som från år 1836 till 1867 utgått med 8 till 10 öre, sistnämnda år blifvit höjd till 12 öre per skalpund, och sålunda utgör en redan ganska betydlig beskattning af omkring 25 procent

af varuvärdet, samt att redan förstnämnda tillsatser under en förfluten tid visat sig för-
 anleda icke ringa olofflig införsel, hvilken, om också numera mycket begränsad, säkerli-
 gen skulle åter tilltaga, derest någon betydligare tullförhöjning stadgades. Att detta blefve
 följden af en så stark skatteförhöjning som den af motionären föreslagna torde vara vi-
 da otvifvelaktigare än den af motionären åsyftade förmenta vinsten i sanitärt hänseende
 af en minskad förbrukning och i finansielt af en ökad statsinkomst. Men icke blott en
 olofflig införsel skulle på detta sätt uppmuntras, till demoralisation för gränsbefolkningen
 och till förlust för statskassan. En fullkomligt lofflig införsel öfver gränsen mot Norge,
 emot endast half tull till Svenska statskassan, skulle härigenom gifvas en upmuntran,
 som icke kunde lända till vårt lands fördel och motionären icke heller lär hafva åsyftat.
 Då Utskottet sålunda anser tullen å kaffe hafva redan uppnått den gräns, hvilken klok-
 heten ur flera synpunkter förbjuder att för det närvarande öfverskrida, så hemställer
 Utskottet:

2:o

att Herr A. Odelbergs motion (N:o 3) i här berörda del icke må
 till någon åtgärd föranleda.

Herr *Odelberg* har vidare i sin ofvannämnda motion (N:o 3) föreslagit, att belägga
 införseln af ost med en tullafgift af 2 R:dr 50 öre per centner.

Ost.

Riksdagen åren 1856—1858 ansåg sig från införselsafgiften böra befria alla slag
 af artikeln ost, hufvudsakligen på de grunder, att det icke utan synnerlig svårighet låte
 sig göra att med särskilda tullbestämmelser i taxan särskilja de finare och gröfre ost-
 lagen samt att, enligt hvad känt var, den vida öfvervägande delen af den då ganska be-
 tydliga införseln bestod af billiga sorter, hvilka utgjorde den mindre bemedlade befolkningens
 förbrukning och med allt skäl borde betraktas såsom allmän förnödenhetsvara. Alltse-
 dan denna tid har införseln af ost varit från tullafgifter befriad, och enär de för denna
 tullfrihet då återopade grunder fortfarande måste anses ega full giltighet, finner Utskot-
 tet icke något skäl att nu undandraga densamma denna förmån, så mycket mindre,
 som det inflytande tullfriheten för utländsk vara öfvat på den inhemska tillverkningen
 icke i någon mån synes påkalla en sådan åtgärd. — I trots, eller kanske i följd, af
 denna tullfrihet har nemligen ostproduktionen inom landet så utvecklats sig, att den icke
 endast i vida högre mån än förut förmår tillfredsställa förbrukningsbehovet, utan äfven
 med växande framgång söker sig väg till utländska marknader. Enligt Kommers-kollegii
 uppgifter belöpte sig införseln af ost i medeltal åren 1860—1864 till 12,094 centner,
 men i medeltal åren 1865—1869 endast till 8,430 centner, under det utförseln för samma
 perioder stigit i medeltal från 823 till 1,379 centner. — Af sådana förhållanden torde
 man vara berättigad draga den slutsats, att en med insigt och omsorg bedrifven inhemska
 ostproduktion för sitt bestånd och fortgående utveckling alldeles icke behöfver en på
 tullskydd beroende stegring i sina varupris, hvilken icke kan vinnas anuorlunda än på

andra näringars bekostnad och som derjemte i förhållande till den här föreslagna tullsatsen skulle för de gröfre och billigare ostlagen stiga till icke mindre än omkring 15 procent af varuvärdet. Utskottet får alltså hemställa:

3:o

att Herr Odelbergs motion (N:o 3), i hvad angår begärd tull å artikeln ost, lemnas utan afseende.

Smör.

I samma motion har Herr *Odelberg* äfven föreslagit införselstull å artikeln smör af 2 R:dr 50 öre per centner. — Enligt Kommers-kollegii uppgifter har införseln af smör utgjort i medeltal åren 1860—1864: 24,675 mot 26,782 centner under åren 1865—1869 och således stigit med, endast 2,107 centner, under det deremot utförseln under samma femårsperioder stigit från 1,763 till 18,569 centner, eller med icke mindre än 16,806 centner. Då sålunda omsorgen för den inhemska tillverkningens utveckling icke påkallar återtagandet af redan länge upphäfdas tullafgifter å artikeln smör, hvilka dessutom artikelns egenskap af förnödenhetsvara förbjuder att medgifva, får Utskottet hemställa:

4:o

att Herr Odelbergs motion (N:o 3), i hvad den afser artikeln smör, jemväl lemnas utan afseende.

**Socket,
oraffineradt.**

Nu gällande tulltaxa stadgar afgift för socker, oraffineradt:

- a) icke mörkare än N:o 18 af den i världshandeln gällande Holländska standard, hvarå normalprof genom General-tullstyrelsens försorg hållas vederbörande tullkammare tillhanda . . . I skålp. 14 öre;
- b) till färgen mörkare än nämnda standardnummer, äfven om varan inkommer i upplöst eller flytande tillstånd . . . I skålp. 10 öre.

Emot dessa stadganden har Herr *Th. Ekenstam* (i motion N:o 201) anmärkt, att bestämmandet af tullsatserna efter råsockrets yttre utseende nödvändigt måste leda till lika oberäkneliga som obilliga förluster för raffinadörerna, emedan importeradt råsocker, ehuru det har lägre nummer än 18 och i verkligheten icke är af bättre beskaffenhet än råsocker under detta nummer, likväl ofta nog kan vara till färgen ljusare och följaktligen blifver med den högre tullafgiften beskattadt. Med anledning häraf, samt för att på samma gång förekomma allt underslef och undvika den nuvarande osäkerheten vid tullbehandling af råsocker, har motionären föreslagit: »att importör må, när han införskrifvit råsocker och genom vederbörlig auktoritet på den plats, hvarifrån sockret blifvit afskeppadt, bestyrker att taxeringen derå är under N:o 18 af i världshandeln gällande Holländska standard, men sockret utvisar ljusare färg, ega tillåtelse att i tulltjenstemans närvaro och under dennes kontroll i sockret tillblanda bensvärta, så att det göres osäljbart innan det undergår raffinering.»

Den nu stadgade grunden för tullbehandling af råsocker erbjuder obestriddigen fördelen af mycken enkelhet, särdeles i jemförelse med det i flera andra länder antagna sätt att fördela råsockret i flera klasser med derefter lämpade olika tullsatser, men den lär äfven, enligt hvad Utskottet varit i tillfälle inhemta, förorsaka många svårigheter och oegentligheter, härledande sig deraf att, synnerligast i afseende å de ljusare sockerslagen, icke ens det mest erfarna öga alltid med säkerhet kan afgöra, huruvida det tullpligtiga sockrets färgnyans, jemförd med de å tullkamrarne befintliga normalprof, bör anses ljusare eller mörkare än N:o 18 Holländsk standard, hvarpå likväl uteslutande beror med hvilken tullavgift det skall beläggas. Följden deraf måste naturligen blifva, att icke allenast vid olika tullkamrar, utan äfven vid tullbehandling inom samma tullkammare tillämpningen af tulltaxans bestämmelser lätteligen får utseende af godtycke och föranleder så mycket bittrare klagomål, som frågan oftast rörer ganska betydliga summor. Utskottet, som anser angeläget, att denna anledning till förvecklingar emellan trafikanterna och tullförvaltningen så vidt möjligt undanröjdes, men hvarken kunnat eller bort framlägga något förslag till de nya reglementariska föreskrifter, som för ändamålet vinnande kunna finnas nödiga, och som förutsätta speciel sakkunskap och noggranna detaljundersökningar, får alltså med anledning af Herr Th. Ekenstams motion hemställa:

5:o

att Riksdagen, med bibehållande af nu gällande tulltaxerubriker rörande artikeln socker oförändrade, ville i underdånig skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t måtte låta utfärda sådana föreskrifter i afseende å tullbehandlingen af oraffineradt socker att, med undvikande af de nuvarande olägenheterna dervid, nödig säkerhet beredes ej mindre sockerimportörerna att icke med högre afgifter, än tullagstiftningen afser, belastas, än äfven statsverket att fortfarande få åtnjuta tull af ifrågavarande artikel till nu stadgade taxebelopp.

Inom Första Kammaren har Herr *Odelberg* i sin omförmälda motion ytterligare föreslagit förhöjning i nu stadgade tull å raffineradt socker från 14 till 15 öre per skålpund. Enligt tidigare, af Bevillnings-Utskottet vid 1867 års riksdag åberopade utredningar, lemna det då stadgade och sedermera bibehållna förhållandet mellan tullsatserna å raffineradt och oraffineradt socker åt de inhemska socker-raffinaderierna ett tullskydd af något mera än 32 procent af tillverkningskostnaden. Då ett dylikt tullskydd visserligen bör anses vara fullt tillräckligt, och då våra raffinaderier, trots en under sednare år stigande införsel af raffineradt socker, förmått upprätthålla sitt tillverkningsvärde, samt då följaktligen den af motionären föreslagna förhöjda skyddstullen sannolikt skulle snarare föranleda förminskning än förhöjning i Statens på tullagstiftningen beroende inkomster, på samma gång den till förmån för en redan gynnad näring lade ytterligare tunga på den allmänna förbrukningen, får Utskottet hemställa:

Socker,
raffineradt.

6:o

att Herr Odelbergs motion (N:o 3), i hvad den afser artikeln raffineradt socker, lemnas utan afseende.

Spannmål,
malen och
omalen

Vidare har Herr *Odelberg* i oftanämnda motion föreslagit tull å omalen råg af 10 öre och å omalet hvete af 15 öre per kubikfot, samt å rågmjöl af 35 öre och å hvetemjöl af 70 öre per centner; hvarjemte Herr *Fr. A. Forsbeck* inom Andra Kammarerna (motion N:o 238) begärt införselstull å hvetemjöl och korngrön af 1 R:dr per centner.

I ändamål att tillgodose statsverkets behof af ökade inkomster och på samma gång bereda vår modernärning ett skydd, som kunde i någon mån utjemna olikheterna i dess och utlandets produktionsvilkor, åsyfta sålunda dessa motioner att beröfva våra oundgängligaste och förnämsta lifsförnödenheter den frihet från tullbeskattning, som under en lång följd af år varit dem beviljad. Utskottet anser visserligen öfverflödigt att nu åter vidlyftigt upprepa de redan flerfaldiga gånger anförda och enligt Utskottets åsigt fullt giltiga skälen för denna tullfrihet, men tror sig dock böra erinra, att densamma utgör endast en konsekvent tillämpning af de i lagstiftningen angående allmänna bevillningen antagna grundsatser, dels att den ringa inkomst, som icke öfverstiger hvad tillfredsställandet af lifvets enklaste behof kräfver, bör från beskattning vara fri, dels äfven att beskattningens belopp skall såvidt möjligt ställas i rättvist förhållande till skatteförmågan eller inkomsten. Det ligger nemligen i öppen dag, att en tullafgift å de oundgängligaste lifsförnödenheter, för så vidt den afser och äfven verkligen åstadkommer ett fördyrande af dessa varor, måste verka såsom en direkt skatt på äfven den fattiges inkomst, på samma gång den står i omvänt förhållande till skatteförmågan, enär den hårdare drabbar den talrika än den fåtaliga familjen med samma inkomst. Det är följaktligen, enligt Utskottets åsigt, endast medelst ett noggrannt iakttagande af nu gällande grundsats om de förnämsta lifsförnödenheternas afgiftsfrihet, som beskattningen kan anses öfverensstämma med den rättvisa och billighet, som bör utgöra all skattelagstiftnings främsta grundval, och som det visserligen icke vore med Statens sanna fördel för enligt att öfvergifva.

Inför dylika betänkligheter bör visserligen jordbrukets anspråk på skydd gifva vika, så mycket heldre som dessa anspråk, långt ifrån att vara betingade af vår modernärnings oafvisliga behof, icke ens synas vara med dess verkliga intresse förenliga. Ty med den utveckling spannmålsproduktionen hos oss numera vunnit, är dess främsta behof otvifvelaktigt en väl ordnad spannmålshandel, hvilken endast såsom fri kan på bästa sätt tillgodogöra öfverflödet eller fylla bristen, samt derigenom motverka de starka och produktionen störande prisvexlingar, för hvilka af naturliga orsaker dessa produkter äro framför andra utsatta. Enligt hvad af 1864 års tullkomité blifvit utredt, har derjemte spannmålspriset å utländska marknader under en lång följd af år oftare stått öfver än under det å den inhemska, ehuru prisskillnaden i allmänhet varit obetydlig, och då förhållandet otvifvelaktigt fortfarande under år af medelskörd är enahanda, skulle således

en införselsafgift å spannmål, då tillgången inom landet medgåfve betydligare afsättning, icke förmå verka till producentens förmån, under det den deremot vid inträffande brist skulle än mera öka den för förbrukaren då redan nog stora svårigheten att erhålla en nödvändighetsvara, som alldeles icke eller endast med den känbaraste uppoffring kan undvaras. Det bör derjemte uppmärksammas, att det enda sädesslag, som utgör föremål för en utförseln regelbundet öfverstigande och under sednare år betydligt stegrad införsel, är råg, och då enligt hushållningssällskapernas berättelser detta förhållande icke berott på minskadt utsäde, måste det härledas från dels felslagna skördar dels äfven stegrad förbrukning af ett bättre födoämne, hvilka båda orsaker alldeles icke kunna anses vara af beskaffenhet att förmå lagstiftaren söka genom konstlade hinder minska införseln af detta spanmålsslåg. En icke obetydlig del af denna införsel af råg be.ingas äfven af behovet inom vissa orter att, utan afseende å det ofta höga priset, från utlandet förskaffa sig till utsäde den jmförelsevis bästa och mest ändamålsenliga vara, och införselsafgift dera skulle sålunda direkte drabba spanmålproduktionen sjelf.

Slutligen bör äfven erinras, att tullfrihet å lifsförmödenheter, såsom främsta vilkoret för möjligheten att göra lefnadskostnaden och dermed arbetet billigt, utgör sjelfva grunden för de under sednare år i vår tullagstiftning genomförda reformer, och att nu rubba denna grundval synes Utskottet vara i hög grad äfventyrligt och icke kunna rättfärdigas af de i motionerna andragna skäl.

Beträffande åter frågan om tull å malen spannmål, så torde den stigande införseln af detta oundgängliga födoämne för ingen del kunna anses utgöra giltigt skäl för den föreslagna beskattningsåtgärden. Införseln skulle nemligen icke ega rum, om icke ett motsvarande behof förefunnnes, och tillfredsställandet af detta behof, ehvad det härflyter af brist på qvarnar eller af de befintligas ofullkomliga skick, synes mindre än något annat böra genom konstlade åtgärder försvåras. Tullbeskattning å mjöl och gryn, under det råvaran vore tullfri, skulle dessutom icke lända till jordbrukets fördel, utan fastheldre endast komma qvarnegarne till godo, under det den deremot blefve en tunga såväl för mängden af jordbrukarne sjelfva, som för det öfvervägande flertalet af öfriga samhällsmedlemmar. Ur den allmänna hushållningens, ej mindre än ur dessa enskilda in-tressens synpunkt bör äfven den föreslagna beskattningen få anses föga önskvärd, då skyddandet medelst höga tullsatser af den genom landets naturliga förhållanden redan gynnade qvarnrörelsen skulle innebära uppmuntran till oförändradt kvarstående å den jmförelsevis låga ståndpunkt, hvarå förmalningsindustrien inom landet sig i allmänhet ännu befinner. Den riktning till förbättring i detta hänseende, som under sednare årens tullfrihet, och synnerligast sedan qvarnräntan med dermed förknippade monopol blifvit afskaffad, uppenbarat sig genom flera betydligare qvarnanläggningar, hvilka genom ökad, om också ännu obetydlig utförsel af sina tillverkningar, visat sig kunna i den utländska marknaden uthålla täflan, synes äfven ådagalägga att en dylik skyddstull är obehöflig.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Utskottet hemställa:

7:o

att Herr Odelbergs motion (N:o 3) i nu berörda delar samt Herr F. A. Forsbecks motion (N:o 238) icke måtte af Riksdagen bifallas.

Späck.

Artikeln späck drager nu, i likhet med hvad för artikeln tran är stadgad, en tull af 1 öre per skålpund. Herr *L. J. Hierta* har inom Andra Kammaren (motion N:o 132) begärt att, då späck är råvara till tran och den nu stadgade tull derå utgör ett hinder för trankokeriers uppkomst inom landet, artikeln späck må få tullfritt införas.

En vid sistlidne riksdag väckt motion i enahanda syfte blef af Bevillnings-Utskottet afstyrkt hufvudsakligen på den grund, att enär tullen å artiklarne späck och tran, enligt Kommers-kollegii berättelser, tillsammans lemnat under 1867 en statsinkomst af 15,791 R:dr, men af denna berättelse icke läte sig urskiljas, huru stor del af denna summa influtit för den till införselsfrihet föreslagna varan späck, så kunde möjligen en dylik tullfrihet tillskynda statsverket en icke obetydlig förlust. — Sedan Utskottet nu varit i tillfälle att inhemta, det införseln af späck till största delen sker öfver Stockholm, men likväl derstädes icke uppgått till högre belopp än 19,722 skålpund år 1868 och 26,062 skålpund år 1869, samt således gifvit en tullinkomst för dessa år af blott 197 och 260 R:dr, finner Utskottet, som anser späck böra, i likhet med hvad för andra råämnen är medgifvet, få afgiftsfritt införas, icke något hinder möta att tillstyrka bifall till motionärens förslag, och får alltså hemställa:

8:o

att artikeln späck måtte i taxan uppföras såsom — fri.

Tobak,
oarbetad och
arbetad.

Uti Herr *Odelbergs* inom Första Kammaren väckta, här förut omförmälda motion är ytterligare föreslaget, att tullen å oarbetad tobak måtte höjas från nu stadgade 26 till 50 öre per skålpund och å arbetad tobak med 25 öre per skålpund, eller för cigarrer till 1 R:dr 55 öre, för karfvad tobak till 70 öre, för malen eller snus till 75 öre, för spunnen, vriden eller pressad till 60 öre samt för stänger och karotter till 80 öre. Bevillnings-Utskottet vid 1867 års riksdag afstyrkte af enskild motionär då framställt förslag om en vida mindre förhöjning af införselsafgifterna å tobak, förnämligast med anledning deraf att, då nu gällande tull å denna vara i Norge endast utgör 25,64 öre pr skålpund, hvarje större tullförhöjning måste ytterligare stegra den redan befintliga böjelsen till oloflig införsel öfver vår mot detta land vidt utsträckta landgräns. Då denna betänklighet äfven nu och i så mycket högre grad, som den begärda tullförhöjningen är mera betydlig, måste göra sig gällande, samt då motionären, ehuru förmenande: »att man i allmänhet kan hvad man vill», icke ens antydtt något sätt, än mindre framlagt förslag till förekommande af de befarade olägenheterna eller till garanti mot deraf härflytande förlust för statskassan, finner sig Utskottet icke kunna tillstyrka bifall till den gjorda framställningen angående oarbetad tobak; vid hvilket förhållande, och då förslaget om stegrade tullsatser å olika slag af arbetad

betad tobak synes vara framställt endast i samband med yrkandet om höjd tullafgift för råvaran samt utan en sådan förhöjning visserligen icke kunde vara tillrådligt, Utskottet hemställer:

9:o

att Herr Odelbergs motion (N:o 3), i hvad den afser tobak, oarbetad och arbetad, icke måtte till någon åtgärd föranleda.

Under artikeln väfnader: linne och hampa, finnes i taxan nu upptagen, bland andra, en rubrik, så lydande: »mattväfnad af hampa, eller af hampa i förening med annat i taxan ej specificerad ämne I skålp. 18 öre».

Väfnader.

Handlingarne i ett till Kongl. Maj:t fullföljdt besvärsmål angående tillämpningen af detta stadgande har Kongl. Maj:t låtit till Bevillnings-Utskottet öfverlemnna, för att tagas i öfvervägande i sammanhang med frågan om tullbevillningen.

Af dessa handlingar framgår, bland annat, att en sträng tillämpning af ordalagen i omförmälda taxerubrik leder till ett resultat, som icke låter förena sig med rättvisa. Under det att linne- och hampväfnader af likartad beskaffenhet i allmänhet draga lika afgifter, ehvad väfnaden utgöres enbart af någotdera utaf dessa råämnen eller af begge i förening, samt mattväfnad af hampa ensamt eller i förening med annat i taxan ej specificerad ämne drager den lägre tull af 18 öre per skålpund, som jemväl är stadgad för mattväfnad af bomull i blandning med lin eller hampa, är deremot mattväfnad af lin ensamt eller af lin och hampa i förening, jemlikt den förevarande rubrikens lydelse, utesluten från tillgodonjutande af den lägre tullsats, som för dylik, vanligen grof väfnad i allmänhet är bestämd; hvaraf ock följer, att tvänne till värde och beskaffenhet i öfrigt fullkomligt lika varuslag blifva underkastade så betydligt skiljaktiga afgifter, som 18 och 65 öre per skålpund, den sednare uppgående till omkring 50 procent af varuvärdet.

Ehuru ifrågavarande handelsartikel icke är af någon framstående betydelse, lærer det likväl få anses icke oviktigt att tillvägabringa rättelse, der en uppenbar brist förekommer i författningen och leder till orättvisa vid tillämpningen; Och anser sig Utskottet följaktligen böra hemställa:

10:o

att rubriken:

»Väfnader:

— — — — —
linne- och hamp-:
— — — — —

mattväfnad»

må erhålla följande förändrade lydelse:

»mattväfnad, äfven om annat, i taxan ej specificerad ämne *deri ingår*.

Inom Andra Kammaren har Herr *Per Eriksson* (motion N:o 106), under anförande, att den gröfre linneväfnadsindustrien, som i åtskilliga landsorter i icke obetydlig mån bedrifves såsm husslöjd, på sednare år företett ett aftagande, hvartill den nedsatta införselstullen å utländska dylika väfnader ansetts i främsta rummet vara skulden, föreslagit, att tullen å gröfre linneväfnader må höjas från 15 till 20 öre per skålpund.

Landshöfdingarnes femårsberättelser gifva visserligen vid handen, att under sednare år linneväfnadsindustrien såsom husslöjd i åtskilliga län, särdeles de Norrländska, befunnit sig i aftagande, men anledningen till detta förhållande torde dock icke kunna sökas i ett för ringa tullskydd mot likartade utländska varor. Den måste nemligen, enligt Utskottets åsigt, snarare förefinnas i de svårigheter, som förorsakats denna husslöjd genom en stegrad täfling med den inhemska fabriksindustrien, hvilken under sednare år synes alltmera börjat sysselsätta sig med tillverkning af dylika gröfre linneväfnader. Enligt Kommers-kollegii uppgifter har nemligen utförseln af dessa artiklar stigit från 11,668 skålpund år 1864 till 37,152 skålpund år 1868 och har sålunda vuxit i jmförelsevis högre grad än införseln, hvilken utgjorde 17,792 skålpund år 1864 mot 40,925 år 1868. Då en förhöjd tull å gröfre linneväfnader sålunda icke synes kunna lända den ifrågavarande husslöjden till någon fromma och icke heller af några andra förhållanden synes påkallad, får Utskottet hemställa:

11:o

att Herr *Per Erikssons* motion (N:o 106) icke må till någon åtgärd föranleda.

**Ether och
Ether spiri-
tuosus,
Bränvin och
Sprit samt
Ättika.**

Då Kongl. Maj:t i sin Proposition om statsverkets tillstånd och behof äfvensom enskild motionär föreslagit förhöjning i nu gällande afgift för tillverkning af bränvin samt annan motionär åter tillstyrkt nedsättning i denna afgift, men tullsatserna å bränvin och sprit äro i väsendtlig mån beroende af det beslut, som med anledning af nämnda förslag kan komma att af Riksdagen fattas, samt då tullafgifterna å æther och æther spirituosus samt ättika böra bestämmas med afseende å de för bränvin och sprit stadgade, får Utskottet hemställa:

12:o

att med pröfningen af tullsatserna å dessa artiklar må få anstå, till dess Riksdagen angående beskattningen å inhemskt bränvin fattat beslut.

Taxe-underrättelserna.

Uti en till Kongl. Maj:t ingifven skrift har Grefve Sten Lewenhaupt, med för- § 9.
mälan att han, med anledning af den betydligare förbrukning, som inom landet uppstått af s. k. flamgarner, färgade och tryckta eller endast tryckta bomulls- och yllegarner, i Malmö anlagt en fabrik för beredande af sadant garn, men att de för dess åstadkommande erforderliga tvinnade bomulls- och yllegarner dels icke fabricerades här i riket och dels icke kunde inom landet erhållas till det pris att täflan med det utländska fabrikket vore möjlig, utan måste från utlandet införas, i underdånighet anhållit att, enär detta fabrikk kunde, så vida icke hinder förorsakades genom den för garnet erlagda tull, blifva föremål för utförsel till Norge så väl som till Danmark, berörda för de råa garnsorterna erlagda tull måtte vid export af inom landet sålunda förädlade garner restitutionsvis återfås. — Öfver denna anhållan hafva Kommers-kollegium och General-tullstyrelsen gemensamt afgifvit det utlåtande, att då enligt 9 § taxeunderrättelserna vid utförsel sjöledes från stapelstad af, bland annat, bomulls-, linne- och jutegarns-väfnader, som blifvit af utländskt råämne inrikes tillverkade, den för garnet erlagda tull återbekommes under i sagda § af taxeunderrättelserna stadgade vilkor och kontroller, och då rättvisa och följdenskap syntes påkalla, att tullen för garnet återställes lika väl när detta blifvit på nu ifrågakommande sätt som i form af väfnad förädladt, så borde under enahanda vilkor och inskränkingar, som i afseende å väfnader äro stadgade, restitution af den för ofärgadt garn belöpande tull medgifvas äfven vid utförsel af bomulls- och yllefamgarn, vare sig det blifvit både färgadt och tryckt eller endast tryckt. — Bevillnings-Utskottet, som från Kongl. Maj:t fått emottaga handlingarne i frågan för att komma under ompröfning i sammanhang med behandlingen af tull-bevillningen, får på de af embetsverken anförda skäl hemställa:

13:o

att i taxe-underrättelsernas § 9 mom. 1 må näst under rubriken tobak få tilläggas följande rubrik:

1 skålp. s. k. flamgarn, färgadt eller tryckt: af bomull 8 öre;
 » » » » af ull 10 öre;

samt att i 2:a punkten af de i samma § upptagna föreskrifter må näst före ordet »väfnader» inskjutas orden: »s. k. flamgarn och».

Stockholm den 1 April 1870.

På Utskottets vägnar:

C. J. Oscar Alströmer.